

# ŽIVOT LAVICÍCH

## SPECIÁL KE 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ REPUBLIKY



**Základní škola, Příbram VIII, Školní 75**

### SPECIÁL KE 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ REPUBLIKY

#### V tomto čísle najdete:

Úvodní slovo	1
<i>Příběhy našich žáků:</i>	
Dopis	3
Šťastné shledání	4 - 5
Dívka jménem Hannah	5 - 7
Záchrana	7 - 8
Posezení u krbu	8 - 9
Stěhování do Sepekova	9 - 10
Těžké loučení	11 - 12
Nálety	12 - 13
Můj táta hrdina	13 - 14
Odloučení	15 - 16
Z deníku dozorce	17 - 18
Láska na celý život	18 - 20
Památeční	20 - 21
Pod palbou	21 - 22
Konec	22 - 24

*Vážení čtenáři,*

*speciál našich školních novin, který držíte ve svých rukách, vznikl pod vedením učitelek českého jazyka a učitelů výtvarné výchovy již od října 2018.*

*Právě v říjnu naše republika oslavila 100. výročí od svého založení a příběhy, které v tomto speciálním čísle najdete, souvisí s historickými událostmi, jež se za tuto dlouhou dobu v naší krásné zemičce staly.*

*Příjemné chvílky strávené při čtení.*



Ilustrace: Anna Kubová, 8.A



*Literární soutěž*  
***Napiš pro mě...***  
*2018/2019*



*Letošní soutěž je vyhlášena pro tyto věkové kategorie:*

*6. - 7. ročník*

*8. - 9. ročník*

***VYPRAVOVÁNÍ:***

***1. Pohádka pro prvňáčka***

*Vypravování pohádky – prvky klasické pohádky  
např. inspirace ústní lidovou slovesností, autorskými i filmovými  
pohádkami*

***2. Vyprávěj...***

*Vypravování ke 100. výročí vzniku Československa  
např. inspirace vyprávěním starší generace  
(první republika, 2. světová válka, vpád vojsk Varšavské smlouvy, sametová revoluce...)*



## Dopis

Drahá prababičko Julčo,

píšu Ti dopis někam, odkud se na mě už pár let díváš a chráníš moje kroky. Nikdy nezapomenu na ty Tvoje modré oči. Všichni říkají, že jsem celá ty. Naše společné fotky jsou toho důkazem. Vždycky jsem se těšila, až za Tebou pojedeme na mlýn a Ty budeš vyprávět o tom, jak jsi byla malá. Zajímala mě ta doba. Vždyť ses narodila v roce 1912!!! Třeba to, jak Tvůj tatínek pracoval na Vídeňském dvoře u pana Karla Schwarzenberga a tam se seznámil na jednom z vyhlášených plesů s Tvojí maminkou. Ta dělala gardedámu mladé slečince. Pak dostal nabídku založit knihovnu na Orlíku a také ji uskutečnil. Na každý Tvůj ples Ti nechával přivést čerstvou růži z Vídně a byla jsi pro něj princezna. Tvoje róby byly vždycky podle poslední módy a tu v době Tvého mládí určovala ikona Barrandovských ateliérů Adina Mandlová. Vždycky ses rozesmála, když jsi vyprávěla o Jindřichu Plachtovi, který skromně přišel k vám do mlýna a chtěl se vykoupat na jezu. Vždycky jsem Ti záviděla tu partu kamarádek, se kterými jste si vyráběly kočárky z papundeklových krabic a v dospělosti švitořily o mladících a květomluvě. Každá z vás měla svůj idol, tím Tvým se stal můj praděda Karel. Byla to láska jako trám. Byl sice chudý, ale tvrdila jsi, že byl nejhodnější a nejkrásnější Sokol z celého širého okolí. Maminka si sice pro Tebe přála pana lékárníka, který se osvědčil při Vašich nedělních turnajích v tenise, ale láska je láska a našťásti sis prosadila svou. Myslím, že váš život vám kdekdo záviděl. Když byla velká voda, vzali jste kajaky a závodili spolu na řece. Měla jsem ráda i historku z vašeho prvního rande. Bylo na lyžích. Maminka Ti ušila kombinézu, která byla celá sešitá. Celou cestu ses pak bála, že se ti bude chtít na záchod.



Vím, že přišly i těžší doby a ty jsi v době druhé světové války doma ukrývala partyzána a pekla chleba pro Romy v pracovním táboře v Letech. Nosila jsi v noci tajně chudým rodinám jídlo a praděda Karel se o tebe hrozně bál.

Moc jsem obdivovala Tvůj vztah s Tvými bratry. Karel Hunger měl jako jediný v okolí fotoaparát a automobil. Fotil vše během 2. světové války, dokonce i to, jak Němci opouštěli naši vlast a na Letské křižovatce po nich zbyla auta, technika a zaběhlí koně. Všechny jeho fotky jsou vystaveny v Muzeu Mirovicka.

Bavilo mě i vyprávění o Tvém druhém bratrovi. Byl ministerský rada pro zahraniční rozvoj u Jana Masaryka. Po jeho smrti zemřel a jeho syn emigroval do Kanady. Dcery učily na SPgŠ a na ČVUT a je s nimi dodnes velká sranda. Píší knížky, hrají na banjo, závodí na kajaku a vůbec mají neskutečné nápady.

Ty jsi dostala od pana Masaryka dvě památeční mince. Máma mi vyprávěla, že jako dvacetiletá holka Tě s bratrancem vedla k Zámostí. Tam jsi se dobelhala o holi a zastavila kolonu s panem prezidentem Václavem Havlem. On stáhl okýnko u auta a Ty jsi mu vtiskla tu minci a řekla: „Tu Ti, Vašku, posílá pan Masaryk. Patří Tobě.“ Je to dojemné i po letech, i když chápu mámu, že v tu chvíli to příjemné nebylo. Druhou minci má moje babička Aninka.

Mně život začíná, ale doufám, že ho budu mít tak pestrý jako Ty. Tak mě ještě opatruj.

Tvoje pravnučka Kačka

**Text a autentické fotografie: Kateřina Cvrková, 7.A**



## Šťastné shledání

Probudilo mě ostré sluneční světlo, jak někdo vytáhl žaluzie. Pomalu jsem otevřela oči a uviděla, že nade mnou stojí mamka. „Kláro, to chceš dneska prospat celý den?“ zeptala se mě s úsměvem na rtech. Podívala jsem se na budík, který stojí na nočním stolku vedle mé postele. Právě ukazoval 10:17. „Za chvíli půjdu do práce, včera jsem nestihla zařadit všechny nové knihy.“

Mamka pracovala v knihkupectví a často jsem jí tam chodila pomáhat. Mám to ráda, cítit tu vůni nových knih. Táta pracoval v domově důchodců jako lékař. Všichni si myslí, že tam je nuda, ale i s důchodci si užijete legraci. Nedávno tam po sobě při obědě začali házet brambory. Doktoři a zdravotní sestry se je snažili zastavit, ale nakonec to vzdali, protože proti nim neměli šanci. Jeden pán se dokonce cítil natolik mladý, že se snažil jet na skateboardu, i když ho v životě neviděl. Bylo to vtipné. Jen si představte 70letého dědečka na skateboardu a za ním běžícího doktora. Pak už to ale pán neustál a spadl do rybníka uprostřed zahrady. Když vylezl z vody, vypadal jako vodník, a to si ještě musel kvůli nachlazení dlouho poležet v posteli. Doktor byl na něj naštvaný, ale pak prohlásil, že je to poprvé a naposledy, co ho někdo viděl běžet. A pak někomu tvrdíte, že je v domově důchodců nuda.



Chodila jsem tam alespoň 1x týdně, a to většinou v pátek. Dnes jsme měli ve škole ředitelské volno, tak jsem tam šla o něco dřív než obvykle. Zašla jsem do pokoje Ester. Vždy je veselá a hodně upovídaná, ale párkrát se stávalo, že moc nemluvila, byla zamyšlená a občas mi něco vyprávěla. Jako třeba dnes. Seděla v křesle a z okna se koukala na zahradu. Vypadalo to, jako by si mě ani nevšimla. „Když začal Nicholas Winton organizovat převozy židovských dětí do Velké Británie, bylo mi 10 let, mojí sestře Ele 3 roky. Ji odvezli poledním vlakem do nové rodiny.“ začala mi vyprávět. „Já měla jet 1. září 1939, ale přes hranice nás už nepustili, kvůli začátku 2. světové války. Od té doby jsem o ní neslyšela.“ Otočila se ke mně a já viděla, že má slzy na krajíčku. O svém dětství mi nikdy nic neřekla a já jsem nevyzvíдалa. „Je to zázrak, že jsem to tenkrát přežila. Po ukončení války přišel dopis, že je moje sestra nezvěštná. Doufali jsme, že o ní budeme mít nějaké zprávy, ale nic. Jako by se do země propadla. Až když jsme už ani nedoufali,



že žije, přišel dopis. Byli jsme šťastní, když jsme na obálce viděli odesílatele. Rychle jsme obálku otevřeli. Vzápětí jsem si přála, abych to nikdy neudělala. V dopise stálo, že našli tělo Ely, můj Ely. Tělo bylo trochu ohořelé, ale odpovídalo popisu v seznamu pohřešovaných. Tím uhasla moje poslední naděje. „Teď už plakala a já s ní.“

Od toho příběhu, co mi Ester vyprávěla, se nic zajímavého nestalo, akorát do domova důchodců přišla nějaká paní. Je z ciziny, ale česky umí docela dobře. Ráda vypráví o své rodině, hlavně o dceři a vnučce. Jednou se jí někdo zeptal na její dětství, ale řekla nám pouze to, že se narodila tady v Čechách a rodiče od malička neviděla. Ukázala nám jejich fotku. Přišla mi nějaká povědomá, ale řekla jsem si, že je to blbost. Dál jsem navštěvovala Ester i ostatní důchodce. Jednou, když jsem otevřela dveře od Esterina pokoje, viděla jsem, jak si na posteli prohlíží staré fotky. Měla je uložené v takové malé truhle. Postupně mi je všechny ukázala, až jsme došly k té poslední. „To jsou moji rodiče.“ Pořádně jsem si fotku prohlédla a přišlo mi to neuvěřitelné. Připadala mi úplně stejná jako ta, kterou měla ta nová paní. „No, to snad ne!“ vykřikla jsem. Ester se na mě podívala. Vytrhla jsem jí fotku z ruky a utíkala k druhému pokoji. „Co se sem rítíš jako hurikán?“ zeptala se mě ta nová paní. Mezitím už tam doběhla i Ester. Obě se na mě nechápavě podívaly. „Ukážete mi, prosím, fotku Vašich rodičů?“ Sice mě nechápala, ale poslechla mě. A měla jsem pravdu. Obě dvě se na ty fotky podívaly a nevěřičně kroutily hlavou. Když jim to došlo, začaly plakat a objímat se. „Pokud se nemýlím, jmenuješ se Ela, ze svého domova jsi odjela ve 3 letech a od té doby jsi svoji rodinu neviděla.“ řekla Ester, jakmile popadla dech. Ještě jednou jsme se podívaly na fotografie. Vůbec jsme tomu nemohly uvěřit. Ale opravdu! Byly úplně stejné. Ela začala udiveně kroutit hlavou a Ester jen šťastně vydechla: „Ty žiješ.“

**Text: Kateřina Kalousová, 7.D**

**Ilustrace: Monika Bicanová, 9.C**

## Dívka jménem Hannah

Hannah Hirsch, dvanáctiletá dívka, pocházela ze židovského města Haifa. Probudila na opuštěném vlakovém nádraží. Kolem byla tma a hrobové ticho. Okolo bylo několik nízkých zchátralých domů a všude bylo zhasnuto. Jediná lampa nesvítla. Hannah z toho neměla dobrý pocit. Začaly se jí chvět ruce. Znenadání k ní dolehl zvuk, jako kdyby někdo táhnul dřevo po kamenné dlažbě, a také tlumené hlasy, které si spolu tiše povídaly. Hannah se rozbušilo srdce. Rozeběhla se a skočila za první křoví, na které narazila. Doufala, že jí v tom křoví nikdo neuvidí.

Za chvíli se u nádraží objevili dva muži, kteří s námahou táhli dřevěnou káru naloženou kládami. V tom kára najela jedním kolem do výmolu. Zakymácela se a muži měli co dělat, aby se nepřevrátila. Náklad se však trochu sesunul k jedné straně. Hannah koukala, co se to z káry vysmeklo a teď se to vleče těsně za kolem. Byla to lidská ruka! To nebyly klády! Byli to mrtví lidé! Hannah byla tak ztuhlá, že se nedokázala ani pohnout. Bylo jí jasné, že se musí někam rychle schovat. Ale kam? Neslyšně se vydala po cestě, když tu se za ní ozvaly těžké kroky. „Hej! Co tady děláš?“ Hannah se dala na útěk. Vůbec nevěděla, kudy běží. Jediné, na čem jí teď záleželo, bylo, aby se dostala co nejdál od nádraží. Když si myslela, že je dostatečně daleko, opřela se o fasádu polorozpadlého domu a horečně uvažovala, co bude dělat. Trhla sebou, když někdo otevřel dveře domu a promluvil na ni. „Pojď rychle dovnitř, ať tě nikdo nevidí.“ Hannah se ani vteřinu nerozmýšlela. Rychle vklouzla dovnitř a zavřela za sebou dveře. „Ahoj, jmenuji se Valtr, ale všichni mi říkají Valy.“ Pomohl jí na nohy a zavedl ji na půdu. Půjčil jí starou moly prožranou deku, za kterou byla Hannah neskutečně vděčná. „Hezky se vyspi a ráno si promluvíme, co bude dál. Dobrou noc.“ řekl Valtr. Hannah se stejně nepodařilo usnout. Celou noc se jí v hlavě odehrávala dobrodružství dnešní noci.

Brzy ráno ji probudily kroky, které se plížily k půdě. Hannah se schovala mezi starý nábytek a prázdné papírové krabice. Naštěstí to byl jen Valtr, který za ní přišel. „Ahoj. Musíme si promluvit. Tady dlouho zůstat nemůžeš. Něco mi o sobě povíš a řekneš mi, jak ses sem dostala.“ Hannah se pustila do vyprávění, jak k nim domů přišli vojáci.



Jak jejího bratra s maminkou někam odvedli. Jak ji posadili s dalšími dětmi do vlaku. „A jak ses dostala až sem?“ „Když vlak s námi přijel, v tom zmatku se mi podařilo utéct a schovat se.“ „Jsi první, komu se podařilo utéct. Tady však zůstat nemůžeš. Tohle jsou chlapecké kasárny. Vojáci to sem chodí kontrolovat. Kdyby tě tu našli, zabili by tebe i mě.“ řekl Valtr. Hannah neodpověděla. Nevěděla, co na to říct. Nemohla tam zůstat. Kdyby se potloukala po ulici, ještě navíc bez židovské hvězdy, nepřežila by taky. Zezdola se ozývaly chlapecké výkřiky. Na půdu přiběhl chlapec asi stejně starý jako Hannah. Chvilku byl malinko vyděšený, ale rychle se vzpamatoval. „Valtře, jsou tady vojáci. Chtějí nás všechny vidět.“ Valtr vypadal vyděšeně „Rychle, schovej se.“ poručil jí a odešel. Nejdřív si zalezla mezi krabice, ale potom uviděla střešní trám, na který by se dalo snadno vylézt. Jako malá ráda lezla po stromech, které měli na zahradě. Neodvažovala se ani dýchat, když na půdu přišli vojáci. Jeden z nich vedl Valtra a další dva kluky. Valtr začal očima šmejdit po půdě, kde by Hannah mohla být schovaná. Nakonec se jeho oči zastavily na krabicích. Jeden z vojáků si toho nejspíše všiml, protože něco řekl německy a ostatní vojáci si začali sundávat ze zad pušky. Začali střílet do krabic. Hannah byla hrozně ráda, že se tam neschovala. Když vojáci odešli, Hannah pomalu slezla a podívala se z okna. Vojáci zrovna odcházeli a vlekli za sebou několik chlapců. Hannah doufala, že nejsou mrtví. Do konce dne za ní nikdo nepřišel. Proto se rozhodla, že na půdě ještě zůstane.



Když se ráno probudila, Valtr tam už byl. Nebyl tam však sám. Byli tam s ním i dva chlapci, které Hannah včera viděla, když i s vojáky přišli na půdu. „Ahoj.“ pozdravili ji chlapci. „Tohle je Hanuš Beck a tady to je Petr Brauner.“ řekl Valtr. „Musím ti něco říct. Včera jsme já a chlapci dostali povolávací lístek do transportu. Dnes po obědě odjždíme.“ „To ne. Za ty dva dny jsi pro mě byl jediný člověk, kterému jsem mohla věřit. Chci jet s vámi.“ „To nejde. Každý má lístek se svými údaji. Chytli by tě.“ Hannah však už byla rozhodnutá. Buď ji vojáci najdou tady na půdě, na opuštěné ulici, nebo půjde do transportu. Transport se jí zdál jako nejlepší možnost. Z deky si udělala šátek, který si dala přes obličej, aby na ní nebylo vidět. Vplížila se do davu na ulici, který mířil k nádraží. Když se protlačila až



dopředu, viděla, že to nebude tak lehké, jak si myslela. Všude kolem vlaku stáli vojáci. Každého, kdo se snažil nastoupit do vlaku, vojáci pečlivě zkontrolovali. Najednou ji někdo ze zadu uchopil za rameno. Hannah se strašně lekla. Naštěstí to byl jen Valtr s Hanušem a s Petrem. „Co tady děláš?“ zeptal se Valtr. „Nemohla jsem tam zůstat sama. Chci jet s vámi.“ Valtr se zamyslel. „Tak dobře. Stejně se smrti vydáváme tak i tak. Drž se za námi. Kdyby byly nějaké problémy, uteč.“ „Dobře.“ souhlasila Hannah. Nehnutě stáli ve frontě, která se táhla skoro po celém náměstí. Najednou Hannah někdo ze zadu udeřil. Napřáhl k ní samopal a chystal se stisknout spoušť. Hannah už skoro cítila kulku ve svém srdci. Zavřela oči. Uslyšela výstřel, ale nic necítila. Otevřela oči a před ní na zemi ležel Valtr. Na bílé košili měl rudou skvrnu. „To ne!“ zakřičeli Hanuš s Petrem. Hannah nebyla schopná se ani pohnout. „Měla jsem být mrtvá já. Valtr si nezasloužil umřít.“ zakřičela. Hanuš s Petrem se k ní rozeběhli. Ozvaly se tři výstřely. Poslední, co Hannah viděla, byli Hanuš s Petrem, jak se kácí k zemi. Potom naposledy vydechla.

**Text: Nela Kolářová, 7.D**

**Ilustrace: Anna Brunnerová, 8.C**

## Záchrana

Jednoho dne jsem jela k babičce na víkend. Bylo mi 10 let. K babičce jsem přijela večer. Před spaním mi babička chtěla vyprávět o své mamince, o jejím mládí. Nikdy o své mamince nechtěla moc mluvit, takže jsem se divila, ale protože mě to zajímalo, uvelebila jsem se v posteli a začala poslouchat. Babička začala vyprávět:

Byl rok 1938 a moje mamince bylo asi 6 let. Jmenovala se Anabet a pocházela z židovské rodiny. Chodila do školy jako ostatní děti. Jednou po škole přišla domů a její maminka s někým telefonovala. Už nevím, co po ní chtěli. Vedle nich bydlela milá rodina také židovského původu. Žila tam maminka s dcerou Emily, která byla stejně stará jako Anabet. Anabet a Emily byly nejlepší kamarádky, chodily spolu do školy i ze školy domů. Jak se říká, byly nerozlučná dvojka. V tom roce Hitlerovo Německo dostalo území českého pohraničí, a tak si všichni mysleli, že válka, kterou Hitler vyhrožoval, nebude. Jenže v Německu se dál vyráběly zbraně a Hitler si válku nerozmyslel a chtěl vládnout celé Evropě.

Jednoho dne roku 1939 maminku Anabet kontaktoval Nicholas Winton. Anabet se zeptala: „Kdo ti píše, maminko?“ Ta jí odpověděla: „Jenom jeden hodný pán. Blíží se válka, pan Winton nám pomůže, aby ses dostala do bezpečí alespoň ty. Pojedeš do Anglie, kde se o tebe postará jiná hodná rodina, a až tady v Čechách bude zase bezpečno, vrátíš se zpět. My s tatínkem na tebe počkáme.“ Anabet utíkala za Emily, aby jí tu strašnou novinu mohla říct. Dozvěděla se, že její maminka dostala stejný dopis. Celou noc o tom Anabet přemýšlela a vůbec nespala.

Ráno už její maminka běhala po bytě sem a tam a balila Anabet věci. V poledne se Anabet musela připravit na cestu. S maminkou a tatínkem vzali kufr a vydali se na vlakové nádraží. Na nádraží bylo plno lidí. Rodiče se loučili se svými dětmi, které pak nastupovaly do vlaku. Anabet se rozhlížela, ale Emily nikde neviděla. Maminka jí řekla: „Emily pojede až dalším vlakem.“ „To je škoda.“ odpověděla Anabet zklamaně.

Za chvíli už však musela nastoupit do vlaku. Celá nešťastná se otočila na svoji maminku a ta jí řekla: „Tam už musíš sama.“ Anabet se rozplakala. Maminka s tatínkem se ji snažili uklidnit, objali ji, a ač neradi, museli se s ní rozloučit. Anabet nastoupila do vlaku a utíkala k okénku. Když se vlak začal rozjíždět, mávala rodičům, dokud nezmizeli v dálce. To bylo naposledy, kdy je Anabet viděla. Druhý den dorazil vlak do Anglie, na nádraží už na ni čekala její nová rodina. Odvezli ji k sobě domů. V den, kdy měla přijet i Emily, se šla Anabet se svojí novou rodinou podívat na nádraží. Žádný vlak s dětmi ale už nepřišel. Anabet se později dozvěděla, že Němci vtrhli do Polska a začala válka. Nicholas Winton další vlak s dětmi vypravit nestihl.



„Takže moje maminka byla jedna z posledních celkem 669 dětí, které Nicholas Winton zachránil před smrtí v koncentračním táboře.“ zakončila své vyprávění moje babička. „To je ale smutný příběh, babi.“ řekla jsem. „No, to víš, každý příběh nemůže skončit dobře. A teď už spi.“ řekla babička.

**Text: Lucie Pokorná, 8.A**

**Ilustrace: Nikola Čepová, 9.A**

## Posezení u krbu

Dne 5. května 1964 jsem jela za dědou na prázdniny. Když jsem přijela k dědovi, dostala jsem jablko a sedla jsem si ke krbu. Děda si sednul naproti mně do křesla a řekl: „Vnučko, chceš něco povědět?“ S radostí jsem řekla: „Ano, dědo, povídej.“ Čekala jsem nějaký šťastný příběh, jelikož mi bylo teprve 11 let, ale děda začal povídat smutný příběh z války.

Psal se rok 1940 a u nás zaklepali na dveře tři neznámí muži, sestra s bratrem běželi po schodech do svého pokoje, kde ležela babička. Já jsem koukal zpoza stěny na dědu, který stál u dveří. Rodiče zrovna v ten den byli u sousedů na večeři. Muži vběhli dovnitř a zařvali: „Všichni pojďte sem!“ Já se schoval do truhly na deky. Viděl jsem přes díрку v truhle, a tak jsem vše netrpělivě pozoroval. Muži prohledali pokoje, skříně i police. Najednou vše utichlo a já se pořádně kouknul dírkou, ale nic jsem neviděl, tak jsem zariskoval a vykoukl ven, nikoho jsem neviděl. Rozhlédl jsem se ještě jednou na obě strany a vylezl jsem z truhly. Potichu jsem vyšel po schodech nahoru a zavolal jsem: „Babi, dědo? Je tu někdo?“ Nikdo se neozval. Vtom se začala otevírat další truhla. Vykoukla z ní sestra. Potichu s ubrečenou tváří zašeptala: „Je tu ještě někdo?“ Já jsem vyklepaně odpověděl: „Myslím, že ne.“ Sestra vylezla a rychle se koukala kolem sebe. Prohlásila: „Jdeme to tu opatrně prohlédnout.“ Já pokývl hlavou a šel jsem za ní. Po prohlédnutí celého





domu jsme zjistili, že tu nikdo není. Sestra se rozbřečela a položila mi hlavu na rameno. „Kam všichni zmizeli?“ Já jsem zakroutil hlavou a utřel si slzu. Chvilku bylo ticho, když najednou někdo otevřel dveře. Já jsem se podíval z okna a spatřil jsem nějakého muže. Sestra byla vyděšená, a tak se schovala zpátky do truhly. Dodal jsem, ať je hlavně potichu, a schoval jsem se pod postel a přikryl se dekou, abych nebyl vidět ani slyšet. Někdo šel po schodech a mně začalo tlouct srdce jako o závod. Zachumlal jsem se ještě víc do deky a snažil jsem se něco odposlechnout. Když někdo vrazil do pokoje, lekl jsem se a zavrtěl jsem se, naštěstí mě nikdo neslyšel. Po schodech kráčela další neznámá osoba. Jelikož jsme byli v nejbližší místnosti u schodů, ten neznámý člověk vkročil sem. Dole v přízemí se ozvaly další hlasy, říkaly něco v tom smyslu, jestli je někdo nahoře. Osoba ženským hlasem odpověděla: „Ne.“ Ten hlas zněl přesně jako hlas moje maminky a já si uvědomil, že by to vlastně mohla být ona, odkryl jsem deku a podíval se zpod postele. Vykřikl jsem radostí: „Mami!“ Vylezl jsem a skočil jí radostí do náruče. Samozřejmě vylezla z truhly sestra a s úsměvem na tváři vykřikla: „Já jsem se tak bála, mami.“ Řekli jsme jim



všechno, co se stalo, a každým dnem jsme marně vyhlíželi babičku s dědou a bratrem. Čekali jsme, kdy se vrátí. Až po letech jsme se opět shledali a zjistili, že celou dobu byli v koncentračním táboře.

Já se na dědu podívala a řekla s úsměvem na tváři: „Tak přece to dobře dopadlo.“

**Text: Nikola Muláčková, 8.B**

**Ilustrace: Michal Hosírek, 9.B**

## Stěhování do Sepekova

„Ahoj, babi. Nesu ti noviny, co jsi měla ve schránce.“ „Ahoj! Ukaž, píšou tam něco zajímavého?“ Zavřela jsem za sebou vchodové dveře a podala jsem prababičce letáky. Babička se podívala na noviny. Hned na titulní straně je velkým červeným písmem vytištěno „Již tento týden vypuknou velkolepé oslavy 100 let od založení samostatného československého státu!“

„Už sto let!“ pousmála se babička, když si přečetla titulek. „Co se všechno už za tu dobu událo.“ „Babi, vyprávěj mi, jaké to bylo, když jsi byla malá.“ žadonila jsem. „Ale jdi ty. Vždyť už jsi to slyšela tolikrát.“ „To nevádí. Prosím, babi.“ „No, tak dobře.“ nechala se nakonec přemluvit babička a posadila se do velkého pohodlného křesla. „Jenže, o čem začít vyprávět?“ podívala se na mě. „Přeci o tom, jaké to bylo, když jsi byla malá,“ odpověděla jsem bez váhání.

„V únoru roku 1933 jsem se narodila v malé vesničce nedaleko Benešova v domě, kde bydlelo pět rodin včetně té naší. A protože zde bylo málo místa, rozhodli se moji rodiče, že postaví dům. Než naši dům dostavěli, bydleli jsme v takzvaném obecním domku.“ „Já vím, babi.“ skočila jsem jí do vyprávění. „Ten je tam stále, jen je zrekonstruovaný.“



„Přesně tak,“ pokývala hlavou a pokračovala: „V roce 1935, tehdy mi byly dva roky, byl dům konečně dostavěný. Přestěhovali jsme se a žili zde spokojeně sedm let. Ale když přišel rok 1942, museli jsme se kvůli válce vystěhovat. Náš dům stál na území, které bylo zabráno jako cvičiště pro německé vojsko. Naše rodina musela pryč. Mohli jsme si s sebou vzít dobytek i sklídit zbytek úrody z polí. Ale lidé, kteří byli odsunuti později, již takové štěstí neměli. Ti si s sebou směli vzít pouze osobní věci.“

Nový domov jsme si museli najít sami. Odstěhovali jsme se až do Sepekova v jižních Čechách.“ „Babi a bylo to daleko?“ vstoupila jsem do vyprávění. „Hodně daleko. Věci jsme vezli na povozu taženém koňmi, my děti jsme se směli vézt, ale můj tatínek musel jít celou cestu pěšky, bylo to 60 kilometrů.“ „A co jste dělali v Sepekově?“ „Bydleli jsme u hodných cizích lidí, kteří nám nabídli jednu místnost k bydlení. V té jsme bydleli všichni- moji rodiče, já se sestrou a ještě naše babička s dědečkem. Moji rodiče tu našli práci, tatínek byl kolář, maminka pomáhala na statku a my se sestrou Jaruškou jsme chodily do školy.“



Když válka skončila, směli jsme se vrátit domů, ale až o rok později, tedy v roce 1946. Cestu domů nám nikdo nezajišťoval, když jsme se chtěli vrátit, museli jsme si pomoci sami. A protože jsme neměli žádného koně, musel tatínek chytit koně, který zde zůstal po ruské armádě. „Když jsme se vrátili domů, našli jsme náš dům zničený a zarostlý. Než jsme se mohli nastěhovat, museli jsme ho nejprve opravit. Našeho koně jsme potom dali sousedovi, který byl pekař a koně potřeboval, když rozvážel pečivo. Ale my jsme ještě dlouho po válce pekli chléb doma, a když jsme chtěly se sestrou bonbon, maminka nám udělala cukrkandl nebo jsme dostaly křížaly. Těžko se shánělo živobytí.“ povzddechla si babička.

„Babi a ten dům, to je teď naše chalupa?“ „Ano, to je naše chalupa. Vy jste již pátá generace naší rodiny, která tady žije. Vždy nám v ní bylo všem moc dobře.“ usmála se babička.

**Text: Jana Šnejdřová, 8.B**

**Ilustrace: Kateřina Kalousová, 7.D**



## Těžké loučení

Jsem zamyšlený. Zase přemýšlím nad tím dnem. Byl jsem malé dítě, neměl bych si toho tolik pamatovat. Alespoň ne tak dopodrobna. Ale na druhou stranu, jak bych mohl zapomenout? Psal se rok 1939, tento rok nikdy nezapomenu i přesto, že jsem už starý a má paměť mi neslouží tak, jak by měla. Tento rok ne a ne zapomenout. Jako by někdo vzal žhavý kov a tento rok mi vypálil do paměti.

Byl jsem mladý, pamatuju si, jak jsem se prohlížel v zrcadle. Vypadal jsem jako chudší kluk, tedy podle toho, jak mé oblečení bylo roztrhané a že jsem na obličejích měl šmouhy od něčeho, co mohlo být uhlí, jsem usoudil, že jsem tehdy neměl moc peněz. „Jakube!“ volá na mě má matka z kuchyně. Když jsem vběhl do kuchyně, do nosu mě praštila krásná vůně čerstvého pečiva. Měl jsem tehdy chuť něco malého ukradnout ze spíže a sníst si to ve svém pokoji, ale zastavil mě pohled mé matky. Měla obyčejné šaty a rozčuchaný drdol, ale i přesto byla velice krásná. Jediné, co mě na ní znepokojilo, byla její tvář. Na obličejích měla ustaraný výraz a její oči byly opuchlé pláčem. Plakala, ale proč? Nic jsem nechápal. „Proč pláčeš, maminko?“ zeptal jsem se, její výraz byl ještě smutnější. „To nic, zlato, tím se netrap.“ Věřil jsem jí i přesto, že takhle zničeně se ještě nikdy netvářila. A proč? Byl jsem malé dítě, všemu bych uvěřil. Jsem rád? Nevím. Kdyby mi řekla pravdu, nejspíš bych dostal nějaký záchvat a nechtěl nikam odejít. Ale i přesto bych si přál, abych si tehdy více vážil její přítomnosti. A když mě naposledy objala, abych vnímal vše, její pevný stisk, vůni jejích vlasů a horké slzy, které jí dopadaly na mou roztrhanou košili.



„Jakube, pojd', jdeme na nádraží.“ Všiml jsem si malého černého kufříku, který schovávala za zády. V tu chvíli mě to nijak neznepokojilo, teď bych se o to asi zajímal o něco víc. Poslušně jsem se vydal za ní. Byl jsem neposlušný kluk, překvapuje mě, že jsem tehdy neměl žádné otázky či připomínky. Možná to bylo tím zoufalým pohledem nebo

roztřeseným hlasem, že jsem nedokázal nijak protestovat či se dokonce hádat. Jenom prostě sklopit hlavu, abych nemusel vidět její zničený pohled a jako poslušný syn vyrazit za ní. Bylo velice krásné počasí, za jiných okolností bych se válel na trávě pod starým dubem u naší školy nebo si s ostatními spolužáky hrál na hrdiny bojující proti sobě s něčím, co by mělo připomínat meče, ale vypadalo to spíše jako dva klacíky, které jsou nějakým záhadným způsobem spojené k sobě. Mezitím, co jsme šli, jsme potkali docela dost lidí, kteří šli stejným směrem. Rodiny s dětmi, které vypadaly asi stejně nechápavě jako já a rodiče zničeně jako moje matka. Čím blíž jsme šli, tím více jsem slyšel vzlyky, které zní ještě hůř než hlas mé matky, když se mnou mluvila. Nikdy jsem na ty smutné hlasy nezapomněl a myslím, že děti, které tam tehdy byly se mnou, také ne.

Dorazili jsme na místo, byly tam desítky rodičů, kteří se naposledy loučili se svými dětmi. To jsem tehdy ale



nevěděl a ostatní také ne. Má matka mi dala do ruky kuffík a přes hlavu mi pověsila kartičku s jakýmsi číslem, které jsem nedokázal vnímat. Jediné, co jsem dokázal vnímat, byly roztřesené hlasy rodičů, kteří něco říkají svým dětem. Asi jsem nebyl jediný, koho to znervózňovalo. Ostatní děti se místo vnímání svých rodičů otáčely ze strany na stranu, jako by nevěděly, co všechno se okolo nich děje. Má matka mi něco říkala ohledně toho, proč mám nastoupit do toho vlaku. Poslechl jsem ji a přikyvoval. Věřil jsem jí, věřil jsem všemu, co mi tehdy řekla, přestože její obličej říkal něco úplně jiného. Naposledy mě objala, naposledy mi dala pusu na čelo a naposledy mi řekla, že mě má ráda. Pomalu jsem pustil její ruku, povolila síla jejího sevření a já jsem vyrazil směrem k vlaku. Mezitím, co jsem šel, do mě vrážely desítky dětí, až jsem téměř upadl na zem. Když jsem se dostal do vlaku, už jsem nic nevnímал, ani řev těch nejmenších dětí nijak nenarušoval mou pozornost. Sledoval jsem ji, její mírné vrásky, hnědozelené oči, které směřovaly mým směrem, tmavě hnědé rozčuchané vlasy a trochu smutný úsměv věnovaný jenom mně a nikomu jinému. Mezitím, co jsem si ji naposledy prohlížel, se vlak rozjel a poslední, co jsem viděl, byl její úsměv mizející v hustém a nekonečném kouři.

**Text: Viktorie Winterová, 8.B**

**Ilustrace: Barbora Laffarová, 6.A**

## Nálety

Když jsem byla malá, babička mi vždy vyprávěla před spaním různé příběhy. Ať už smutné či veselé, pravdivé nebo částečně vymyšlené, vždy jsem babičku pozorně poslouchala. Jednoho dne jsem řekla: „Babi? A co se tedy dělo za války? Budeš mi to vyprávět?“ „Tak tedy dobrá, když jinak nedáš, budu ti dnes vyprávět pravdivý příběh z mého dětství.“ Pohodlně jsem se posadila na postel, přikryla se teplou peřinou a koukala s údivem na babičku.

„Vidím to jako dnes.“ řekla babička. „Byl krásný květnový den v roce 1945. Už šestým rokem zuřila válka a já jsem se svými rodiči a sestrou Jarmilou žila na statku v nedalekých Bukovanech. Byla to sice malá vesnička, ale já v ní měla spousty kamarádů a byla jsem tam moc spokojená. Můj tatínek byl před válkou známým statkářem, který si potrpěl na pořádek. Na dvorku jsme měli vždy vyrovnané vozy, veškeré nářadí a techniku. Stejně tak jsme museli uklízet po zvířatech, která jsme chovali.“ „A babičko, jaká zvířata jste měli?“ zeptala jsem se zvědavě. „Vlastně všechna, která si dokážeš jenom představit.“ pokračovala ve vyprávění babička. „Hlavně jsme chovali koně, které jsme využívali pro práci na poli. Ve stájích bys našla ale i krávy a na dvorku třeba slepice, kočku nebo psa. To ale vlastně není to důležité.“





Chci ti vyprávět hlavně o dni, který mohl změnit vše. Toho dne jsem byla s tatínkem u lékaře v Chrašticích. Šli jsme samozřejmě pěšky. Žádné ježdění autem jako je tomu dnes zvykem. Maminka se sestrou připravovaly oběd a pak nám šly naproti po polní cestě. Najednou se nad lesem objevilo stíhací letadlo a já očima ihned hledala, kam se schováme. Tatínek se mě snažil uklidnit, že je to letadlo britské a že se nemusím bát, ale jemu samotnému se nálet letadla zdál velmi podezřelý. Maminka se sestrou běžely proti nám a křičely, ať se schováme. Všichni čtyři jsme okamžitě skočili do příkopu u cesty. Ležela jsem s hlavou v trávě a slyšela burácení motoru a střelbu z kulometů letadla, které ještě několikrát opakovalo svůj nálet na vesnici. Když vše utichlo, pomalu jsme se postavili a byli šťastní, že jsme všichni v pořádku. Rychle jsme spěchali do vesnice, abychom zjistili, jaké jsou škody a jak jsou na tom naši sousedé. Stěna našeho domu připomínala velký cedník, jak byla děravá od kulek z kulometu. V kuchyni na stole stála rozbitá mísa, ze které pomalu vytékala horká polévka, ale ostatní nádobí na stole zůstalo připravené přesně tak, jak ho sestra prostřela. Tatínek lomil rukama, jak je to možné, že si je jistý tím, že to bylo spojenecké letadlo. Všichni jsme se šli podívat, jaké škody jsou v sousedství. Byl to strašný pohled. Moje kamarádka Andula ležela i se svou maminkou mrtvá před vraty jejich domu. Stejně tak i několik dalších obyvatel. Bylo to úplné zoufalství. Ze všech stran se k nám totiž dostávaly zprávy, že už se blíží konec války, že už to všichni přečkáme ve zdraví a pak se stalo tohle.“ Babičce po tváři sklouzly velké slzy, které rychle utřela do rukávu.

„Za pár týdnů jsme se pak dozvěděli, že se ten pilot údajně spletl, protože mu uklizené dvory domů v naší vesnici nápadně připomínaly kasárny pro německé vojáky, a tak se prostě rozhodl je zničit. Dokonce nám pak přijeli nějací lidé pomáhat s opravami, ale zbytečně vyhaslé životy nikdo nahradit nedokázal. Bylo mi tenkrát teprve čtrnáct let. Celý život jsem měla před sebou. Když se tak na tebe dívám, vůbec si neumím představit, že by se mi tenkrát něco stalo. Jen si představ, že kdybych tady nebyla já, nebyla by tady ani babička, tvůj táta, dokonce ani ty. Všechno by se odvíjelo úplně jinak. Jsem moc šťastná, že tady tak hezká a šikovná holka jako ty může být a může dělat radost druhým lidem.“

**Text: Martina Zemková, 8.B**

**Ilustrace: Lucie Bláhová, 7.A**

## Můj táta hrdina

Stmívá se. Obzor se barví doruda. Les a louka se stávají černými skvrnami. Mraky začínají řídnout, až se úplně rozpustí. Nepokojně pozoruji oblohu. Nesmím usnout. Musím Lucku ochránit. Nemůžu dovolit, aby se jí něco stalo. Dám Luce hlavu do klína a nechám ji, aby mě vískala ve vlasech. Ale spánek mě přemáhá. Oči se mi klíží. Nevydržím to.

...

Ten můj Ota. Je tak krásný. A unavený. Nechám ho spát. Hlídku vezmu za něj.

...

Ozvala se hlasitá rána. Trhnutím jsem se probudil. Sesypala se na nás hromada třísek. To nebyl sen. To byli Němci. Automaticky jsem vyběhl z lesa a podíval se na oblohu. Čtyři hákové kříže křížovali oblohu. Nad nimi letěla spojenecká letadla. Snažila se Němce sestřelit. Moc se jim to nedařilo. Zacouval jsem zpět do lesa. Lucka už uhasila doutnající oheň. Vytáhl jsem starou obouchanou vysílačku. Volal jsem na základnu. „Chrrr... r...chrrr,“ ozývalo se chrčení z vysílačky. „Haló, haló!“ Nic nebylo slyšet. „Mířte na děla! Mířte na děla! Sakra, dopřic už! Už jsme ve vzduchu. Letíme na pomoc. Chrrr...“ Sláva. Už jsou ve vzduchu. Už jim letí na pomoc!

...



„...ve vzduchu. Letíme na pomoc. Chrrr...“ To je táta! A letí ve stíhačce! V krku se mi udělal knedlík. Co když se mu něco stane? „Tati!“ šeptla jsem. „Tati!“ Na víc jsem se nezmohla. Z vysílačky i nad námi zapraskaly výstřely. Po chvíli na paseku nouzově přistál sestřelený, hodně poškozený bombardér. Ve vysypaném čelním skle se ukázal tátův zakrvácený obličej. Namáhavě a nejistě vylezl z letadla. Snažil se odplazit co nejdál od vraku. „Tati!“ zakřičela jsem. Už jsem se nerozmýšlela. Rozběhla jsem se.

...

„Lucko! Ne!“ Ale běžela příliš rychle. Nestačil jsem ji zastavit. Mířila přímo k ohnisku výbuchu letadla. Ozvala se rána. Plazícího muže to odhodilo stranou. A mě to zpět posadilo do křoví. V uších mi pískalo. Ve vzduchu se vznášel prach a popel. Ve spáncích mi pulsovala bolest. A pak všechno zčernalo.

...



Otevřela jsem oči. Téměř okamžitě mě oslepilo bílé světlo z velkých stropních zářivek. Musela jsem oči přivřít. Ulevilo se mi. Jsem v nemocnici. Ležela jsem na vysoké bílé posteli. Špatně se mi dýchalo, i když jsem měla nasazenou kyslíkovou masku. Pomalu jsem zkusila otočit hlavu. Bolelo to jako čert. Koutkem oka jsem zahlédla Otovu kštici vlasů. Nebyl tak ovázaný jako já a neměl kyslíkovou masku. Spal. I když spal, tak se usmíval a prapodivně špulil rty. - No teda! Ten má ale sny. – Jinak byl v pořádku. Hned za ním ležel táta. Tatínek! A je živý! Přežil to! Hlavu měl celou ovázanou. Jednu nohu měl v sádře. Na té druhé mu sestřička právě vyměňovala zakrvácené obvazy. Také měl kyslíkovou masku jako já. Ale nespal. Otočil hlavu a usmál se na mě. Také jsem se usmála, jak jen mi to kyslíková maska dovoľovala. Byl to ten nejlepší dárek, jaký jsem v té chvíli mohla dostat.

**Text: Anna Brunnerová, 8.C**

**Ilustrace: Viktorie Winterová, 8.B**



## Odloučení

Psal se rok 1979. Eva se i se svou rodinou cítí víceméně spokojeně. Její manžel Tomáš je velice žádaný kameraman a její dcera Martinka začíná ve svých dvou letech objevovat svět. Jsou docela spokojeni i přesto, že je na každém rohu cítit strach. Strach z toho, co přijde. Strach z toho, že člověk může věřit jenom sám sobě. Strach z toho, že je může kdykoliv udat kamarád, soused, příbuzný. Strach z komunistů a nejistoty. Z té příšerné nejistoty. Tento příběh je psaný z pohledu mé tety Evy, která je dodnes léčená v psychiatrické léčebně.

Ten večer se zdál být jako každý jiný. Už jsem měla připravenou večeři, Martinka spala a já čekala na Tomáše. Přišel domů. Dnes ale nebyl tak usměvavý jako obvykle. Naopak. Sotva mě pozdravil, sednul si ke stolu a dal si obličej do dlaní. Ustaraně jsem mu stiskla ramena. „Tomáši, co se stalo?“ Smutně odpověděl: „Předvolali si mě z práce. Byl jsem jeden z posledních, kdo tam ještě nebyl. Chtějí, abych se přidal k nim do strany.“ Stiskla jsem mu ramena ještě pevněji a nervózně řekla: „Mohli jsme to čekat.“ Odmlčela jsem se. „Ale že na to mají svědomí po tom, co udělali Matějovi.“ Skočil mi do řeči: „Ty svině chtěj po tom, co umučili mého nejlepšího kamaráda, abych se k nim přidal!“ Prudce odstrčil židli a doslova vrazil do ložnice. „Komouši pitomý!“ zaslechla jsem jeho poslední slova toho dne.

Další odpoledne se vrátil s ještě víc pochmurnou náladou. Snědl si beze slova večeři a až potom promluvil více zoufalým než našťavaným hlasem: „Eví, co mám já jenom dělat? Všichni z mých kolegů už tam jsou. Navíc musím myslet na vás.“ Přerušila jsem ho: „O nás se bát nemusíš. Věci, které lidi z té strany dělají, nejsou správné. Ale když řekneš ne, bude to mít své následky. S tím musíme počítat.“ Tomáš se mi ani nedokázal podívat do očí, proto jsem radši pokračovala: „Tím, že tam nevstoupíš, Matějovi život nevrátíš. Ale když řekneš ano, budeš patřit k těm, kteří tebe a ostatní slušné lidi zradili. Není to jednoduché, ale je to na tobě.“ Místo odpovědi mě objal. Držel mě takhle dlouho, jako kdyby chtěl v tomhle okamžiku zůstat napořád. Zkontrolovala jsem Martinku a odešla spát. Cestou jsem si všimla, jak se do Tomášových očí derou slzy. Zvláštní, je to poprvé, co jsem ho viděla brečet.

Od rána jsem byla jak na trní. Ani jedna varianta, mezi kterými se musel Tomáš rozhodnout, nebyla ta správná. Minuty se vlekly jako hodiny a hodiny jako dny. Ale nakonec přišel. Přímou mi vpadl do náručí. V tom okamžiku mi došlo, jak moc ho miluju a nechci ho ztratit i přes jeho jakékoliv rozhodnutí. Vypadal napůl šťastný, napůl zdrcený. Rádoby hrdě pronesl: „Pozdrav bývalého hlavního kameramana, nového uklízeče.“ Jeho falešného úsměvu jsem si všimla téměř okamžitě. Když uviděl, že jsem si jeho přetvářky všimla, zbledl a s naprosto kamennou tváří pronesl: „Čekají nás těžké časy.“

Další měsíce byly opravdu tvrdé. Tomáš zažíval každodenní ponížení a vracel se z práce vyšťavený a zdrcený. Nebyl zvyklý na tak pořadnou práci a pro jeho sebevědomí a mužnost to bylo opravdu těžké období. Plat uklízeče se navíc omezil na téměř pětinu z toho, na co jsme byli zvyklí, proto se nejednou stalo, že jsme měli opravdu hlad. Po večerech jsme neřešili nic jiného než plán útěku přes hranice. Já s Martinkou jsme dostaly výjezdní doložku do Jugoslávie, ale Tomáš ne. Plán byl jasný: Výjezd do Jugoslávie. Pak se dát na západ. Tomáš se pokusí utéct přes hranice a dát se stejným směrem. Vypadal, že si je tím plánem tak jistý. Já se alespoň snažila být. Přesto mi v hlavě kolobaly obavy. Hlavně z nejistoty a z toho, že Tomášovi se útek nepovede a já zůstanu s Martinkou v úplně cizí zemi sama. Přesto jsem věřila v úspěch našeho plánu a snažila se být silná. Dolehlo to na mě v den útěku. Musela jsem se smířit s faktem, že Tomáše vidím možná naposledy. Podle toho vypadalo i loučení. Jak já ho nechtěla opustit! Dodával mi sílu, která ale s jeho odchodem vymizela. Přesto jsem vzala sbalené kufry a s Martinkou došla na nádraží. Vlak měl přijet za deset minut. Bylo to nejdélších deset minut v mém životě. Každou minutu mi víc a víc docházelo, co tu zanechávám. Mám tu rodinu. Mámu, tátu, sestru. Pravděpodobně je už nikdy neuvidím. Náš útulný byteček je náš domov. Vzpomínám, jak jsem tu oslavila své třetí narozeniny, jak jsem o pět let později dostala na Pankráci svou první



pusu, jak na mě byla maminka pyšná, když jsem dostala v první třídě samé jedničky, jak mě táta učil na bruslích. Vybavila jsem si maminku se slzami v očích prosící, ať nejezdím. I já cítila, jak mi po tváři pomaloučku stékají slzy. Bolelo to. Tak moc to bolelo. Přes vír myšlenek jsem pořádně nezaregistrovala právě příjezdějící vlak. Chvilí jsem tam jen tak stála. Pak jsem pomalu zvedla kufry a s Martinkou odešla pryč. Do prázdna jsem zašeptala své tiché „promiň“. Existují chvíle, kdy žádné rozhodnutí není správné, a já takovou chvíli právě prožívala.



Během několika dnů se zjistilo, že Tomáš chybí v práci. Za útek jsem nesla následky: zapečetili nám dům, kontrolovali poštu i odposlouchávali telefony. Nebylo způsobu, jakým bychom se mohli spojit. Alespoň jsem věděla, že je živý. Chyběl mi. Chybělo mi jeho objetí. Jak mě vždy vyslechl, když jsem potřebovala. Chyběla mi opora, kterou mi poskytoval. Chyběla mi síla, kterou mi dodával. V životě jsem v sobě necítila takové prázdno. Nakonec jsem byla donucena se s Tomášem na dálku rozvést. Neviděla jsem v životě smysl. Jediný, kdo mě udržoval při životě, byla Martinka. Nebylo dne, kdy bych nelitovala svého rozhodnutí.

Po revoluci jsme se i s teď dvanáctiletou Martinkou s Tomášem setkaly. Bylo to podivné setkání plné smutku. Tomáš mi vyprávěl, jak po něm stříleli na hranicích, jak se dostal do pracovního tábora v Rakousku, jak pokračoval do Švýcarska, kde se uchýlil jako kameraman, i jak se s námi snažil marně spojit. Dodal, i jak si skoro po roce trápení našel novou ženu. Chápala jsem to. Čekala jsem svého Tomáše, ale přijel cizí muž. Prosila jsem o odpuštění. Odpustil mi. Nemohla jsem čekat, že by tu zůstal a stal se Martince tátou, kterého nikdy neměla a mě milujícím mužem, který mi tak moc chyběl. Má nový život. Už to nebyl Tomáš jako dřív. Už nikdy nic nebude jako dřív...

Dnes už je Martinka dávno dospělá a má své děti, které o svém dědovi slyšely pouze z vyprávění. Eva si od odjezdu Tomáše nikoho dalšího nikdy nenašla. Tomáš žije trvale ve Švýcarsku se svou rodinou a do České republiky nejezdí. Jednou ročně pošle Evě vánoční přání. Eva pravidelně ambulantně dochází k psychiatrovi. Život ukradený komunisty jí nikdo nikdy v žádné restituci nevrátil.

**Text: Natálie Fraňková, 9.A**

**Ilustrace: Radka Šimůnková, 7.B**





## Z deníku dozorce

8. května 1940

Zachází to moc daleko. Hitler zabíjí miliony nevinných. Židé jsou bohatí a ne vše dělají poctivou cestou. Také je nemám rád, souhlasím s Hitlerem, že potřebujeme jejich pozemky a schopnosti obchodovat. V čem ale nesouhlasím, je zbavovat se jich tímto způsobem. Zavření v malém prostoru, otrávení plynem.

12. května 1940

Jsem poslán Hitlerem do koncentračního tábora jako dozor. Přijelo nám prvních deset vlaků. Vystoupili z nich ustrašení Židé. Staří, mladí, ženy, muži... Zhlédl jsem holčičku. Mohlo jí být šest let. Plakala, hledala maminku nebo alespoň jednoho rodiče. „Jak se jmenuješ?“ zeptal jsem se. Neodpověděla. Bylo jasné, že se mě bojí. „Mě se nemusíš bát, ano?“ vysvětlil jsem jí. „Anička.“ vyslovila po dlouhé chvíli potichu. „Pohyb, dělejte, nezastavovat!“ řvali mí kolegové na Židy a postrkovali je směrem ke komorám. I kdybych měl zachránit jen jeden život, budu se o to snažit.



12. července 1940

Schovávám Annu už dva měsíce. Kolegové tuší, že něco skrývám. Musím vymyslet, jak ji odtud dostat. „Poslouchej, Anno, v noci, když probíhá střídání stráží u brány, máme přesně minutu a čtyřicet pět vteřin, než dorazí noví hlídači. To by mělo stačit.“



13. července 1940

Je přesně 23:58. Prší. Čekáme za barely vody na správnou chvíli. „Teď. Jdeme!“ Když se zvedám, Anna mě chytne za ruku. Ozve se výstřel. Dívčin stisk povolil. Padá k zemi. Klečím na zemi a držím bezvládné tělo holčičky. Stále mě drží, očka se jí zavírají. Tisknu místo, kam ji kulka zasáhla. Ztrácí moc krve. Nedokážu jí pomoci. Klečím na kolenou v blátě, kapky mě nemilosrdně řezou do tváře a já držím drobounké tělíčko mrtvého dítěte. „Máme ji!“ slyším z dálky. Odpovídám: „Bylo to jen dítě.“

17. července 1940

Jsem odsouzen k smrti za velezradu. Kéž by čas šel vrátit zpátky a já dostal druhou šanci. Ne k záchraně svého života, ale k záchraně malé holčičky, která měla stejné právo žít, jako ho máme my.

-Hans Gerd Nachbar

**Text: Barbora Hošková, 9.A**

**Ilustrace: Zuzana Blažková, 8.A**

## Láska na celý život

Píše se rok 1942, příběh, který vám teď budu vyprávět, má smutný průběh i smutný konec, ale jak se říká, není všem dnům konec. Jmenuji se Maruška a je mi 15 let. Jsem obyčejná holka, která žije obyčejný život, ale za pár měsíců už obyčejný dávno nebude, tak poslouchejte.

Je příjemný začátek jara a jako každé ráno беру aktovku a vycházím z domu směrem k malé škole. Když zamykám, slyším křik a zároveň smích. Když jsem se konečně otočila, uviděla jsem partu kluků, kteří kopali do kluka, který ležel na zemi a krčil se. Bylo mi jedno, že mi mamka kladla vždy na srdce, ať se nepletu do cizích věcí, ale já jsem mu prostě musela pomoci. Rozběhla jsem se k hloučku a začala na ty kluky rvát: „Přestaňte! Slyšíte?! Přestaňte! Co vám udělal tak strašného, že do něho musíte kopat?“ Až po této větě se konečně otočili a přestali mu ubližovat. Jeden začal mluvit na mě: „Álé, podívejme se, máš tady ochránkyni. Máš docela odvalu, ty malá ochránkyně, motat se do cizích věcí.“ Mlčela jsem a koukala jsem se mu zpřímá do očí. Pokračoval: „Už se nemusíš bát, už má dost. Vidiš, nezvedá se.“ Nevěděla jsem, co na to odpovědět, tak jsem do něho strčila a rozběhla jsem se k tomu klukovi. Klekla jsem si vedle něj a zkoušela ho probrat plácáním po tvářích. Už jsem měla srdce až v krku a chtěla jsem volat záchranku, když vtom jsem uviděla, že svírá obočí a snaží se otevřít oči, ale bolestí asi nemohl. Začala jsem na něj mluvit: „Haló, slyšíš mě? Kde tě co bolí?“ Snažil se mi něco říct, ale nemohl. Otevřel oči a já jsem jenom zůstala s údivem koukat. Bylo to jako věčnost, než jeden z nás něco řekl, ale on byl rychlejší. Řekl: „To už jsem v nebi?“ Já zaraženým hlasem odpověděla: „Asi tě zklamu, ale tvůj anděl strážný nejsem.“ Odpověděl: „Hm, škoda.“ Jako zázrakem se najednou zvedl. Znovu jsem se ho zeptala, co ho přesně bolí. On mi po dlouhé době odpověděl: „Jsem v pohodě, jenom mě bavilo, jak se o mě cizí holka bála.“ Byla jsem našťvaná, ale zároveň jsem se nemohla odtrhnout od těch jeho krásných modrých očí. Ale stejně jsem mu řekla: „Tak tím pádem mohu už jít.“ Ale on mě chytil za ruku a pevně mě držel. Otočila jsem se a on dodal: „Mám takový pocit, že do školy bychom to stejně nestihli, neprojdeme se?“ Usmála jsem se na něj a řekla: „Jasně, ráda.“

Prošli jsme asi všechny parky v Praze. Vždy, když nás už bolely nohy, jsme si šli sednout do nějaké kavárny. Neustále jsme si měli o čem povídat. Měli jsme toho tolik společného, že jsem tomu nechtěla ani věřit. Když už se začalo stmívat, v jedné kavárně jsme zůstali sedět. Měli jsme oba už prázdné hrnečky, ale věděla jsem, že ani jednomu z nás se nechce jít domů. Zároveň jsem však věděla, že už bych měla jít, aby neměli rodiče starost. Usoudila jsem, že se



opravdu rozloučím, ale než jsem začala mluvit, zjistila jsem, že na mě upřeně kouká a já se opět nemohla odtrhnout od těch jeho krásných očí. Oba jsme byli jak zhypnotizovaní, když vtom mi řekl: „Jsi krásná.“ Cítila jsem, jak mi zrudly tváře. Nevěděla jsem, co na to říct. A on, jako kdyby to vycítil, se ke mně naklonil a políbil mě. Bylo to krásné, co vám budu říkat. V hlavě mi běhala spousta myšlenek. Vždyť se známe pouhý jeden den a mně přišlo, jako kdybychom se znali celou věčnost. Dlouhý polibek jsem přerušila tím, že jsem se začala smát a on také. Když už jsem vážně věděla, že už musím jít, řekla jsem mu to a on neměl žádné námítky. Doprovodil mě domů a na „naší cestě“, kde ho dnes ráno zbili ti kluci, jsme se naposledy políbili. Řekl mi, že mě ráno vyzvedne a půjdeme do školy spolu. S úsměvem jsem mu zamávala a zavřela jsem dveře. Rodiče ještě doma nebyli, to jsem byla upřímně ráda. Zalezla jsem si do pokoje a každou větu, každou vteřinu, každý dotek, pohyb, chvilku s ním jsem si zapsala do svého deníčku. A nakonec jsem si přiznala, že jsem zamilovaná.

Rána jsem se nemohla dočkat. Nasnídala jsem se, a když jsem na hodinách zahlédla, že už je půl osmé, sebrala jsem aktovku a šla před dům. Blížilo se tři čtvrtě na osm, musela jsem vyrazit sama, protože jinak bych školu opět nestihla. Ve škole mi šla hlava kolem. Vůbec jsem se nedokázala soustředit. Celý včerejší den mi běhal hlavou a já jsem neustále nemohla přijít na to, kde by Tomáš mohl být. Ale zároveň jsem měla na sebe zlost. Já kráva! Taky jsem mu začala věřit hned po prvním dni. Proč zrovna já musím všem hned uvěřit?! Proč?! Vždyť jsem ho vlastně vůbec neznala. Ale až nyní jsem zjistila, co opravdu láska způsobuje. Zamilovala jsem se do jeho očí, do jeho pohybu, do jeho pohledu a já jsem si byla jistá, že s ním chci žít až do smrti, s ním chci mít svatbu a s ním chci mít děti. A teď co? Nikdy jsem na sebe nebyla více naštvaná než právě teď! Odpoledne jsem přišla domů a měla jsem chuť řvát, brečet, vysmívat se sama sobě. Rodičům jsem řekla, že jsem v pořádku, i když věděli, že nejsem, že brečím, ale už teď to měli se mnou těžké a nechtěla jsem, aby to měli ještě těžší.



#### **O týden později...**

Tomáš nechodí do školy. Nikdo ho neviděl. Slehla se po něm zem.

#### **O půl roku později...**

Tomáš tu prostě není. Kam se poděl? Zmizel? Ale nikdo neví kam. Zemřel? Je v nemocnici? Jeho rodiče nikam nechodí a je vidět, že truchlí, tak co se mu mohlo stát?

#### **O dva roky později...**

Rozhodla jsem se, že na Tomáše budu čekat. Klidně celý život. I kdyby byl mrtvý, já už nechci nikoho jiného. Nikdo nebude jako on, i když mě vlastně podrazil. Ale srdci neporučím. Miluji ho.

#### **O dvacet let později...**



Píše se rok 1962. Stále bydlím v Praze. Pracuji jako zdravotní sestra. Nemám přítele, manžela, ani děti. Tatínek mi zemřel ve válce a maminka je v blázinci. Po práci jsem se rozhodla, že půjdu nakoupit. Krámek je pořád na stejném místě, takže asi 200 metrů od domu, kde jsem bydlela s rodiči. Projíždím kolem našeho domu a vždy se na něj podívám a hlavou mi prolétne tolik vzpomínek. Najednou se leknu. Před našim domem stojí nějaký muž a zrovna si sedá na schody. Zastavím a jdu k němu. Stále si mě nevšiml. Když už jsem u něj, promluví: „Dobrý den, mohu vám nějak pomoci? Hledáte někoho?“ Vzhledne ke mně. Jeho zachmuření se promění v úsměv a já se nemohu ani pohnout. Oči prozradily vše. Zvedl se a přiblížil se ke mně. Nevěděla jsem opět, co mám dělat. Nevěděla jsem, jestli mu mám dát facku nebo mu skočit kolem krku. Ale bylo vidět, že mě pořád zná a poznal, co se mi honí hlavou. Řekl: „Nevím, jak moc se ti mám omluvit. Nevím, jestli omluva vůbec stačí za to všechno. Víím, byl jsem vůl, že jsem ti nic neřekl, ale v ten den, co jsme spolu byli, jsem večer přišel domů a rodiče mi oznámili, že další den pro mě přijdou vojáci a odvedou mě do koncentračního tábora, protože jsem Žid. Promiň, že jsem ti tuto zásadní informaci neřekl, ale bál jsem se, jak by ses ke mně chovala, kdybys to věděla. Když mi to řekli, chtělo se mi brečet, ale oni mi vzápětí řekli, že si mě nějaká rodina adoptuje, aby mi zachránili život. Hned další den, co jsem tě měl vyzvednout, jsem brzy ráno odjel a své pravé rodiče už nikdy neviděl. Musíš mě pochopit, kdyby mě do toho koncentráku odvedli, už bych se nevrátil, a já jsem měl v plánu se vrátit. Ztratil jsem v ten den všechno. Tebe, rodiče, ale život mi zůstal. Ještě jednou se omlouvám! Ale nikdy jsem tě nepřestal milovat!“ Když skončil, srdce mi bušilo jako o závod, jediné, na co jsem se zmožila, bylo: „Nikdy jsem tě nepřestala milovat.“ V tu chvíli jsme se dlouze líbali a mně vhrkly do očí slzy! Ale štěstí! Pevně jsme se objímali a vtom jsem mu řekla: „Čekala jsem na tebe celý svůj dosavadní život.“ Odpověděl mi pevným objetím a já jsem zjistila, že toto je ten nejkrásnější pocit, který jsem zažila. Co myslíte, na ten nákup jsem už nedojela, ale byla jsem ráda, že jsem na něj jela.

„Babi? A myslíš, že taky někdy najdu takovou lásku, jakou jste měli vy s dědou?“ Babička mi odpověděla: „Kristýnko, takovou lásku hledá člověk celý život.“

„Už víš, proč jsem na začátku říkala, že není všem dnům konec, i když si člověk myslí, že konec je?“ „Ano, babi.“ odpověděla Kristýnka a k tomu babička dodala: „A teď hezky spinkej, krásné sny.“

**Text: Marie Králová, 9.A**

**Ilustrace: Anna Fillová, 6.C**

## Památeční

Dne 6. listopadu 1926 se narodila moje prababička Růžena Strnadová (rozená Bendová). Celý svůj život strávila v Podlesí, kde se také narodila. Ve stáří se přestěhovala do bytu v Příbrami a na jedné z jejích oslav narozenin mi vyprávěla tento příběh.

„V roce 1941 jsem nastoupila na střední školu. Vždy jsem chtěla být cukrářka a konečně jsem si plnila sen. Ale v roce 1943 se mi sen rozplynul. V pouhých 17 letech mě nasadili do Zbrojovky ve Vlašimi pracovat pro nacistické Německo. Měla jsem strašný strach a nikdo z nás nevěděl, co s námi bude. Od jedné dívky jsem zjistila, že plnoleté posílají do Německa a mladší sem. Byli jsme totálně nasazeni. V podniku, kde jsem pracovala, se vyráběly zbraně a munice. Byla jsem zde dva roky, dva roky nucených prací. V roce 1945, když Rusové obsadili ČSR, spousta Němců začala odjíždět a my cítili, že se něco děje. Sedm lidí včetně mě začalo plánovat útek. Nechtěli jsme, aby na nás shodili bombu nebo nás zastřelili. Během několika dní se nám povedlo utéct. Zpět do Příbrami jsme šli několik dní. Po cestě jsme se schovávali před Němci a nálety. Utíkala jsem s neskutečným strachem. Bylo to jako čekání na smrt. Po pěti dnech cesty jsem dorazila domů. Tak ráda jsem opět viděla svoji rodinu, která schovávala ruské vojáky. Všichni jsme



spali ve stodole a vojáci spali v našem domě. Přes den jsme se se sourozenci starali o koně ruských vojáků. I přestože jsem se vrátila domů, nikdy jsem nedodělala střední školu.“

Má prababička toto léto zemřela a bojovala do poslední chvíle. Dožila se krásných 91 let. Proto chci tento příběh věnovat právě jí jako památku na její život.

**Text: Veronika Mottlová, 9.B**

**Ilustrace: Klára Zuzana Šindelářová, 6.D**



## Rokycany pod palbou

Píše se rok 1945 a my už žijeme 6 let ve strachu o své životy a blízké. Bylo mi 7 let, když začala II. světová válka. Teď jsem ráda, že končí, ale bohužel ne všechno.

Do Čech přišli Američané a podnikali nálety na mé rodné město Rokycany. Je 13. dubna a už od ledna zde létají bombardovací letadla, takzvaní hloubkaři. A občas sem shodí nějakou tu pumu. Zatím se naštěstí nikomu z Rokycan nic nestalo, ale to se může ještě pořád změnit.

Na obzoru se rýsuje další letadlo. Začnou mě bolet uši, protože zvuk poplašných sirén je nesnesitelný. Všichni si bereme své předem připravené batohy se zásobami, kdyby to trvalo déle, a spořádaně se odebíráme ke staré stodole, pod kterou je ukrytý sklep, ve kterém se schováme.

Strop byl vyztužený fošnami a podepřený dřevěnými kládami. V celém sklepe byl docela studený vzduch. Všechny ženy a děti se schovaly uvnitř a poposedaly si na velké bedny s bramborami, zatímco muži statečně hlídali



venku. Bála jsem se. Hodně! Ale báli se i jiní. Slyšela jsem pláč a náрек spousty dětí, ať už mladších nebo starších, než jsem byla já. Trvalo to asi hodinu, než jsme mohli odejít a vrátit se domů.

Americká letadla nebombardovala obydlí, ale soustředila se hlavně na nádraží, lokomotivy a vlaky, které jezdily do přilehlých továren. Schylovalo se k dalšímu útoku a všichni, kteří šli okolo nádraží včetně mě byli vyzváni, aby se schovali v bunkru s ocelovými dveřmi. Slyšela jsem hukot letadel a najednou se to stalo. Jedna bomba spadla do parku vzdáleného od našeho úkrytu pouhých pár desítek metrů... Vybouchla a tlaková vlna vymrštila obrovská ocelová vrata a ta zabila mladou ženu ve věku mé maminky. Když se to stalo, jediné, co jsem vnímala, byl krátký výkřik, pak ticho a krev. Nemohla jsem se hýbat, nedokázala jsem vydat jedinou hlásku, a to jsem chtěla křičet a utíkat. Tekly mi slzy, i když jsem ji neznala. Jediné, co jsem v tu chvíli věděla, bylo, že na tohle nikdy nedokážu zapomenout.

Když jsem se dostala domů, všechno jsem to pověděla své mamince a ta mi řekla, že ta paní byla paní Šulcová, maminka dvou malých holčiček. Bylo mi jich tak líto.

Po nějaké době se shodou okolností staly mými příbuznými, když se moje nevlastní sestra provdala za jejich otce, vdovce po zemřelém.

Tento zmiňovaný rok jsem zažila spoustu strachu a obav i při dalších situacích. Moje maminka odjela na rozkaz svého šéfa do Plzně prodávat šperky. Už na začátku jsem tušila, že se něco stane. A taky stalo. 25. dubna 1945 Američané podnikli nálet na Škodovku. Po tomto útoku zůstalo spoustu mrtvých a já a moji sourozenci jsme se doma strašně strachovali, že se nám maminka nevrátí. V okolních lesích se ukrývali Banderovci, což mi jen přidalo další starosti o maminku i o sourozence. Maminka se nám bohudíky vrátila v pořádku.

Teď, když je to všechno za mnou, už jenom vzpomínám, jak strašné to bylo. Jak jsme všichni tehdy trpěli a mnozí dokonce více než já, například malá Anička a Slávka, které přišly o maminku. Doufám, že už se to nebude nikdy opakovat, nikomu bych to nepřála.

Když babička skončila s vyprávěním a já viděla třpytit se slzy v jejích očích, došlo mi, jak strašná doba to musela být hlavně pro lidi, kteří ji zažili, a myslím si, že by se na tuto zlou dobu nemělo nikdy zapomínat. **(Tento příběh je podle skutečných událostí.)**



**Text: Kateřina Bařtípánová, 9.C**

**Ilustrace: Jakub Novotný, 6.B**



## Konec

Dlouho uchovávaná naděje v našich srdcích se probudila k životu. Rok 1945 byl pro nás spásou. Němci hromadně prchali před ruskou armádou do amerického zajetí. Po krutých 6 letech plných nářků, bolesti ze ztráty svých blízkých a německého utlačování se nám dostalo svobody. Lidé si konečně oddychli, ve vzduchu panuje dobrá nálada. Německé obyvatelstvo si jako únikovou cestu zvolilo Podolský most, jenž vedl přes řeku Vltavu. Také němečtí vojáci brali nohy na ramena, ovšem jejich útěk již nebyl zdaleka tak lehký. První dva květnové týdny stály na konci mostu americké hlídky s úkolem nikoho nepouštět přes most. Když to nešlo po mostě, nabízela se jiná cesta, a to tedy přeplavání Vltavy. Při zbesilém pokusu o přeplavání vyhaslo nemálo německých životů. Poté, co hlídka spatřila jakýkoliv nezvyklý pohyb, nečekala na nic a během pár vteřin střelila vše, co se jen pohnulo. Nezbývalo než se spolehnout na pomoc místních obyvatel, mezi nimiž se našli i tací, kteří za značný peněžní obnos převezli uprchlíky před spravedlností na druhý břeh.

Nastal 8. květen, osudný den, kdy mělo vše definitivně skončit. Sluneční paprsky se stáhly za bouřlivá mračna. Okolní svět potměněl, veselý zpěv ptáků ve vteřině utichl, zavládlo nervy drásající neprolomitelné ticho. Vodní hladina byla neobvykle klidná, místy občas zavál slabý vánek. Krajina jako by se zastavila v čase. Jen z dálky jsem slyšel nemilosrdný, ale doufám, že i poslední řev německých motorek. Přes most mířila poslední velká německá kolona s motorizovanou čelní hlídkou vepředu. Za ní následovala pochodová zástita na obrněných tancích a v neposlední řadě po zuby ozbrojená armáda, která se s přední hlídkou dorozumívala pomocí vysílaček.



„Naše chvíle je tu!“ křikli jsme a dodali si odvahy. Společně s mými věrnými přáteli, dobrovolníky a obyvateli Temešváru a okolních vesnic, vyzbrojeni loveckými zbraněmi, jsme udělali rozhodující krok proti mohutné armádě pochodující z východu. Němci z čelní hlídky nám nevěnovali příliš velkou pozornost snad ani jediný pohled, pouze se slovy „Nicht schiessen!“ – „Nestřílet!“ pokračovali nezaujatě v cestě a upírali zrak na šterkovitou cestu. Cožpak jim



nestojíme ani za nepatrný pohled, vzdáme se tak lehce? Blesklo nám hlavou. Po letech okupování, zármutku matek, jež přišly o své milující děti... my to nenecháme jen tak. Každý musí pykat za své chyby. Hořkost a zlost v nás samých se prohlubovala až k nesnesitelnosti. Celé tělo od konečků prstů mě brnělo. Srdce bušilo jako o závod. Jestli brzo něco neuděláme, bude pozdě. V třesoucích rukou svírajíc zbraně, zbrocení potem čekáme na první impuls. Těkám očima mezi nadále postupující armádou, která nám již dávno nevěnuje žádnou pozornost, a přáteli. V očích se jim odráží nejistota, ale i odvaha. Dupot těžkých vojenských bot se odráží a prolíná strašidelné všudypřítomné ticho jako ozvěna. Napětí stoupá, že by se dalo krájet. Poslední šance na odplatu. „Bum!“ ze zahrady rodinného domku patřící doktorce Káralové se ozval ostrý hlasitý výstřel a bezvládné tělo vojáka v zástupu padlo k zemi jako ve zpomaleném filmovém pásmu. Celá tahle věc je šílenství. Ozval se někde v hloubi mé hlavy zběsilý hlas. „Teď nebo nikdy. Do boje za svobodu!“ Už není cesty zpět, sebral jsem veškerou odvahu, které nebylo zrovna na rozdávání. To dokážeme. „Za svobodu!“ zakřičel jsem z plných plic. Stisk spouště, střely létají vzduchem sem a tam. Protější strana se vzpamatovala a palbu opětovala. Na obou stranách se kácí mrtvá těla v kalužích krve jako domeček z karet. Koutkem oka zabloudím po naší skupině odporu, polovina ležící v křečích na zemi s krvácející ránou v kaluži rudé tekutiny. Na mostě se rozpoutalo hotové šílenství, vojáci nejspíše ze strachu před zásahem kulkou skáčou jeden po druhém z výšky 60 metrů do klidných vod Vltavy. Šance na jejich přežití po takovém pádu byla mizivá, ne-li žádná. V žilách mi koluje adrenalin, s jehož pomocí pokračuji v palbě. Střelit, nabít, střelit... Třetina vojáků byla postřílena, ale čeho se obávám, je, jak se vypořádáme se zbytkem. Pohlédnu na německou armádu vyzbrojenou nejrůznějšími moderními zbraněmi a poté za sebe. Z té spouště se mi derou hořké slzy do očí. Mí přátelé... Přestane mi bít srdce, necítím žádný puls. Nemohu dýchat. Zkouším se nadechnout těžkého vzduchu smíšeného s porážkou. Tak moc se chci nadechnout, ale něco mi brání, nejde to. J-já se du-u-sím. Přes záplavu slz nic nevidím, všude, kam se podívám, jsou jenom šmouhy. Několikrát zamrkám a ovane mě ledový vzduch. „ÁÁÁááá!“ Ruku si držím blízko srdce. Obklopila mě neskutečná bolest, zvednu ruku potřísněnou vlastní krví. V dáli zahlédnu Němce s hlavní zbraně namířenou na mě. Soustředěný, nemilosrdný výraz na chvíli vystřídal smutek a lítost. Padám na kolena. Všichni, co jsem znal, měl rád, kamarádi... jsou vedle mě, stěží dýchají a na tváři smířlivý výraz. Pochopil jsem ... tohle je náš konec. Náš odpor byl marný. Možná to byla pošetilost, ale za svobodu se musí bojovat. Před očima se objevují mžitky, pomalu zavírám oči s myšlenkou: I PŘES TO VŠECHNO JSME VYHRÁLI....

**Text: Monika Bicanová, 9.C**

**Ilustrace: Matouš Kadlec, 7.C**

Život v lavicích, speciální číslo IX. ročník 2018 – 2019. ■ Vydává Základní škola, Školní 75, Příbram VIII jako své školní noviny. ■ Sazba: Základní škola Příbram, Školní 75, Příbram VIII. ■ Literární práce připravil tým vyučujících českého jazyka. ■ Ilustrace připravil tým vyučujících výtvarné výchovy. ■ Grafická úprava: Mgr. Andrea Tomanová.

■ Tisk: [WWW.POTISKNEMECOKOLIV.CZ](http://WWW.POTISKNEMECOKOLIV.CZ)  
TEXTIL SKLO PORCELÁN DŘEVO KOV PLASTY